

11. Парламент младих са слива реке Саве

КОНКУРС НА ТЕМУ „РАДИМО ЗАЈЕДНО СА ПРИРОДОМ!“

У оквиру организовања **11. Парламента младих са слива реке Саве**, Међународна комисија за слив реке Саве (Савска комисија) расписује за **ученике средњих школа и младе узраста од 19 до 25 година** конкурс на тему „**Радимо заједно са природом!**“. Тема се односи на коришћење природних решења (Nature Based Solutions - NBS) у области управљања водама.

Правила конкурса

1. Учествовање

На конкурс могу учествовати тимови из држава које деле слив реке Саве и чланице су Савске комисије (Босна и Херцеговина, Хрватска, Словенија и Србија), и то:

- **тимови ученика средњих школа** – Свака средња школа може учествовати са једним или више тимова ученика, са ментором (професором) на челу. Тимови се састоје од 5 ученика. Сваки ученик може бити члан само једног тима, док један ментор може бити на челу више тимова.
- **тимови младих узраста од 19 до 25 година** – Број чланова тима ограничен је на 2-5 особа. Једна особа може бити члан само једног тима.

Сваки тим може учествовати у конкурс са једном пријавом.

2. Трајање

Конкурс је отворен од 17.3.2023. до 24.5.2023. године

3. Тема

Последњих деценија сведоци смо све веће потражње за водом. Разлози су углавном везани за све већи број становника и промене навика, економски развој и ефекте климатских промена. Потребне за водом у домаћинству, као и у пољопривреди и индустрији, у сталном су порасту, стога је потребно у скорој будућности повећати бригу о водним ресурсима, односно њима управљати на одржив начин. Истовремено, климатске промене изазивају све чешће и интензивније екстремне догађаје попут суша и поплава, који проузрокују еколошку и друштвену штету.

У управљању водама све су популарнија тзв. природна решења (Nature Based Solutions - NBS) која су одржива и уз основне функције задржавања и пречишћавања воде подржавају и друге услуге екосистема, које повољно утичу на биоразноврсност, ублажавање климатских промена, побољшање животне средине. NBS као решења надахнута и подржана природом која су трошковно ефикасна, а истовремено доносе еколошке, друштвене и економске користи и помажу у креирању отпорности на климатске промене. Иако је потенцијал природних решења препознат и имплементирани

су многи примери добре праксе, NBS су на многим местима још увек у сенци конвенционалних мера, углавном због недостатка информација и знања.

Овогодишњи 11. Парламент младих, са мотом „Радимо заједно са природом!“, има за циљ да млади прошире своје знање о природним решењима у управљању водама. Фокус ће бити на практичним примерима, потенцијалима и изазовима у имплементацији решења заснованих на природи који се углавном односе на управљање водама, обнову водених екосистема, управљање зеленим површинама и урбану регенерацију.

Конкретни изазови за које је потребно пронаћи природна решења су:

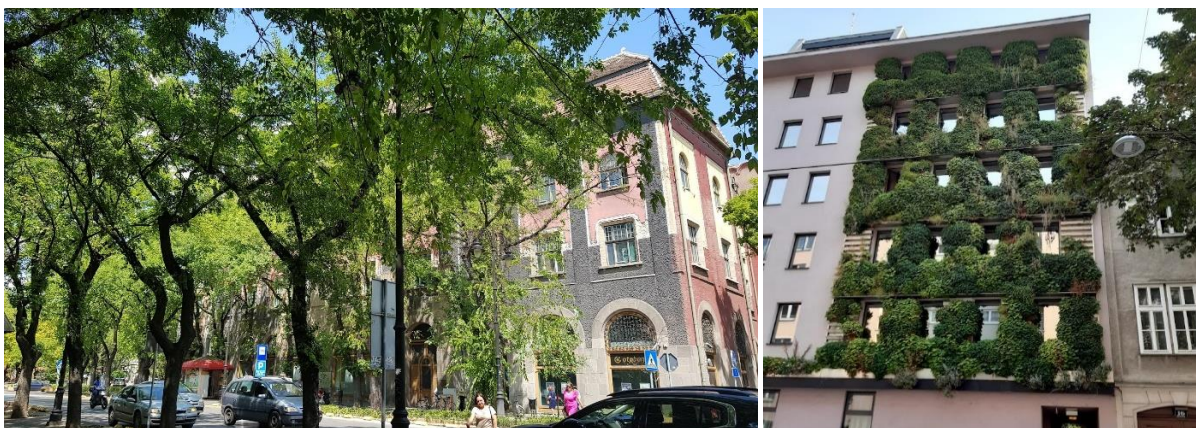
- Управљање сушама и поплавама (нпр. изградња вештачких мочвара и базена за задржавање воде, мокра поља),
- Смањење загађења вода (нпр. изградњом биљних уређаја за пречишћавање отпадних вода у мањим насељима, са заштитним појасевима уз водотоке или плутајућим острвима на стајаћим водама),
- Повећање отпорности у урбаним срединама (нпр. изградњом кишних вртова, зелених кровова и зидова, зелених коридора и површина, те ренатурализацијом урбаних водених површина).

Слике 1: Места задржавања воде и заштитни појасеви за спречавање дифузног загађења проузрокованог пољопривредом скупљају отицање са пољопривредних подручја, чиме штите природна водна тела низводно од загађења хранљивим материјама, остацима пестицида и седиментима. Такође доприносе повећању биоразноврсности и задржавању воде, чиме се смањују ефекти суша. (Фото: Д. Истенич, Shema: LIMNOS d.o.o)

Слике 2: Кишни врт за задржавање и пречишћавање атмосферских вода са улица, паркиралишта или кровова: вода се пречишћава филтрацијом кроз супстрат, деловањем микроба и упијањем од стране биљака. Кишни вртови такође су прекрасан естетски елемент који повећава биолошку разноврсност и ублажава ефекат топлотних острва у градовима. (Фото: Д. Истенич)

Слике 3: Урбано дрвеће и зелени зидови доприносе ублажавању отицаја кишних вода у градским срединама и доприносе њиховом пречишћавању, а подржавају и биоразноврсност. За њихов успешан рад неопходан је избор одговарајуће биљне врсте, супстрата за садњу и снабдевеност довољном количином воде. (Фото: Д. Истенич)

Слике 4: Биљни уређаји за пречишћавање отпадних вода природно су, ефикасно и робусно решење за пречишћавање отпадних вода из индивидуалних кућа и насеља. (Фото и Shema: LIMNOS d.o.o)

4. Задатак

Задатак је помоћу мултимедијалних алата (MS PowerPoint, Prezi, Sway, ArcGIS Story Maps, YouTube или других алата доступних на друштвеним мрежама) презентовати примере постојећих природних решења у свом окружењу, или изабрати и описати одређени постојећи проблем и показати како би могао да буде решен коришћењем природних решења. Рад не сме да траје дуже од 10 минута.

Учесници могу прикупити потребне податке и информације од надлежних институција или стручњака, из литературе и са интернет страница. Важно је да је рад резултат истраживања и размишљања младих људи на задату тему.

Рад може да буде на било ком од службених језика Савске комисије (босански, хрватски, словеначки, српски) или на енглеском, а може да буде и вишејезичан.

5. *Online* семинар

Како би тема била што јасније представљена свим потенцијалним учесницима, Савска комисија ће заједно са партнерима Global Water Partnership Central and Eastern Europe - GWP СЕЕ и Грађевинским факултетом Универзитета у Београду организовати кратки семинар, 30.3.2023. године од 12:00 до 13:30 часова.

На семинару могу да учествују сви који желе научити нешто више о коришћењу природних решења у управљању водама, независно од тога да ли ће учествовати на конкурс или не. Напомињемо да учествовање на семинару није услов за учествовање на конкурс, али ће бити од велике помоћи свима који одлуче да раде на задатку.

Семинар је намењен ученицима средњих школа, професорима и младима узраста од 19 до 25 година. Предавачи ће користити енглески језик, а учесници могу да постављају питања на енглеском или на локалним језицима.

Сви који желе да учествују на семинару, треба да се до 25.3.2023. године пријаве на адресу електронске поште isrbc@savacommission.org како би им се могао послати линк за укључивање на семинар.

6. Пријаве на конкурс

Тимови се пријављују на конкурс преко адресе електронске поште: isrbc@savacommission.org до 24.5.2023. године, слањем свог мултимедијалног рада и попуњене пријаве која се налази у прилогу, а која може да се попуни на једном од службених језика Савске комисије (босански, хрватски, словенски, српски) или на енглеском језику.

7. Ауторска права

Савска комисија не преузима никакву одговорност за било какве спорове везане уз власништво, односно за ауторска права над пријавама које учесници пошаљу Савској комисији ради учествовања на конкурс.

8. Избор најбољих мултимедијалних радова

Предвиђено је да **сви пријављени тимови представе своје радове на *онлине* радионици** која ће се одржати 1.6.2023. године у оквиру обележавања Дана Саве.

Стручни оцењивачки жири ће прегледати и оценити све пристигле пријаве, те ће међу пријавама тимова ученика средњих школа одабрати по два најбоља рада из сваке државе (8 тимова), док ће међу пријавама тимова младих узраста од 19 до 25 година одабрати укупно два најбоља рада (2 тима).

9. Награде

Осам тимова ученика средњих школа (по два из сваке земље у сливу реке Саве) и два тима младих узраста од 19 до 25 година, чији радови буду оцењени као најбољи, биће за награду позвани да учествују на 11. Парламенту младих са слива реке Саве, чије је одржавање предвиђено за крај септембра или почетак октобра 2023. године у Љубљани (Словенија), уз покривене трошкове превоза и смештаја.

Након завршетка Парламента младих, Савска комисија ће на веб страницама Парламента младих (<http://sava-youthparliament.com/>) и Савске комисије (www.savacommission.org) објавити радове са којима су тимови учествовали на конкурс.

10. Приказ рокова и важних датума:

- 17.3.2023. – 24.5.2023. – пријем радова;
- 30.3.2023. од 12:00 до 13:30 – *online* семинар
- 1.6.2023. – представљање радова на *online* радионици
- 1.9.2023. – објава резултата конкурса на интернет страницама Савске комисије и Парламента младих;
- Крајем септембра/почетком октобра – 11. Парламент младих са слива реке Саве

11. Додатне информације

За више информација о конкурсима можете се обратити Ани Маринић (тел.: +385-1-4886960, адреса електронске поште: isrbc@savacommission.org).